

Spis treści

Wstęp	7
1. Elektryczne własności materii	15
1.1. Wprowadzenie	15
1.2. Budowa atomu. Cząstki elementarne	15
1.3. Przewodniki, dielektryki, półprzewodniki i nadprzewodniki	17
1.4. Pole elektryczne	19
1.4.1. Elektryzowanie ciał. Indukcja elektryczna	20
1.4.2. Ładunek elektryczny. Natężenie prądu elektrycznego	21
1.4.3. Prawo Coulomba. Przenikalność elektryczna	22
1.4.4. Natężenie pola elektrycznego	23
1.4.5. Potencjał pola elektrycznego. Napięcie elektryczne	23
1.4.6. Obraz pola elektrycznego	25
1.5. Pole magnetyczne	26
1.5.1. Magnesy trwałe	26
1.5.2. Pole magnetyczne wokół przewodnika z prądem. Elektromagnesy	27
1.5.3. Obraz graficzny pola magnetycznego	27
1.5.4. Indukcja magnetyczna, strumień magnetyczny. Zjawisko indukcji elektromagnetycznej	28
1.5.5. Obwody magnetyczne, przenikalność magnetyczna	31
1.6. Pole elektromagnetyczne	33
2. Obwody prądu elektrycznego	34
2.1. Podstawowe wiadomości dotyczące obwodów elektrycznych	34
2.2. Prawo Ohma. Rezystancja	35
2.3. Prosty obwód prądu stałego	38
2.4. Rozgałęzione obwody prądu stałego. Prawa Kirchhoffa	39
2.5. Szeregowe i równoległe połączenie rezystorów i źródeł napięcia	40
2.6. Kondensatory i cewki	42
2.7. Prąd przemienny	48
2.7.1. Wartość skuteczna	50
2.7.2. Elementy R , L , C w obwodzie prądu sinusoidalnego	50
2.7.3. Obwód prądu sinusoidalnego z szeregowo połączonymi elementami R , L , C	52
2.7.4. Moc prądu sinusoidalnego	53

2.8. Obwody trójfazowe	55
2.8.1. Układy trójfazowe — połączenia w trójkąt i w gwiazdę	56
2.8.2. Moc w obwodach trójfazowych	58
3. Ogniwa i akumulatory	60
3.1. Elektrochemiczne źródła energii elektrycznej	60
3.2. Prąd elektryczny w elektrolicie	60
3.3. Ogniwo Leclanchého	62
3.4. Ogniwo Westona	63
3.5. Akumulatory kwasowe (ołowiowe)	63
3.6. Zasady użytkowania akumulatorów	65
3.7. Akumulatory zasadowe	67
4. Maszyny elektryczne – transformatory, silniki i prądnice	69
4.1. Podstawowe wiadomości o maszynach elektrycznych	69
4.2. Budowa i zasada działania transformatorów	70
4.3. Zastosowanie transformatorów	73
4.4. Maszyny komutatorowe prądu stałego i prądu przemiennego	75
4.4.1. Prądnice prądu stałego	76
4.4.2. Silniki prądu stałego	77
4.4.3. Silniki komutatorowe prądu przemiennego	78
4.5. Silniki indukcyjne	79
4.5.1. Trójfazowe silniki indukcyjne — klatkowe i pierścieniowe	79
4.5.2. Jednofazowe silniki indukcyjne	81
4.5.3. Silnik indukcyjny liniowy	82
4.5.4. Użytkowanie i obsługa silników indukcyjnych	83
4.6. Maszyny synchroniczne	85
4.6.1. Prądnice synchroniczne	86
4.6.2. Alternatory	86
4.6.3. Silniki synchroniczne	88
4.7. Prawidłowe użytkowanie i bezpieczna obsługa maszyn elektrycznych	88
4.8. Napędy elektryczne	89
5. Elektryczne źródła ciepła	93
5.1. Klasyfikacja elektrycznych źródeł ciepła	93
5.2. Rezystancyjne urządzenia grzejne	94
5.3. Elektroodowe urządzenia grzejne	96
5.4. Łukowe urządzenia grzejne	96
5.5. Indukcyjne urządzenia grzejne	97
5.6. Pojemnościowe i mikrofalowe urządzenia grzejne	97
5.7. Promiennikowe urządzenia grzejne	98
5.8. Inne urządzenia grzejne	99
6. Elektryczne źródła światła	100
6.1. Żarówka	100
6.2. Żarówka halogenowa	101
6.3. Lampy jarzeniowe niskoprężne, świetlówki	101
6.4. Rury wyładowcze, lampy tłące, neonówki	103
6.5. Lampy jarzeniowe wysokoprężne	104
6.6. Oprawy oświetleniowe	105
6.7. Oświetlenie w mieszkaniu i w miejscu pracy	106

7. Elektrownie i sieci elektroenergetyczne	108
7.1. System elektroenergetyczny	108
7.2. Elektrownie	108
7.2.1. Elektrownie ciepłne	108
7.2.2. Elektrownie jądrowe	110
7.2.3. Elektrownie wodne	111
7.2.4. Elektrownie napędzane silnikami spalinowymi	113
7.2.5. Ekologiczne źródła energii elektrycznej	113
7.3. Sieci elektroenergetyczne wysokich, średnich i niskich napięć	114
7.4. Linie napowietrzne i kablowe, rozdzielnie	115
7.5. Jakość energii elektrycznej	118
8. Instalacje elektryczne	120
8.1. Instalacje nieprzemysłowe i przemysłowe	120
8.2. Przewody instalacyjne	122
8.3. Układanie przewodów instalacyjnych	124
8.4. Łączniki występujące w instalacjach elektrycznych	125
9. Zasady bezpiecznej eksploatacji urządzeń elektrycznych	132
9.1. Podstawowe zalecenia i zasady	132
9.2. Działanie prądu elektrycznego na organizm ludzki. Graniczne prądy rażeniowe i dopuszczalne napięcia	133
9.3. Środki ochrony przeciwporażeniowej	135
9.3.1. Środki równoczesnej ochrony przed dotykiem bezpośrednim i pośrednim	136
9.3.2. Środki ochrony przed dotykiem bezpośrednim (środki ochrony podstawowej)	136
9.3.3. Środki ochrony przed dotykiem pośrednim (środki ochrony dodatkowej)	137
9.3.4. Sprzęt ochronny	140
9.4. Połączenia wyrównawcze	141
9.5. Ochrona odgromowa budynków	142
9.6. Zasady ratowania osób porażonych prądem elektrycznym	143
10. Elektronika	146
10.1. Wprowadzenie	146
10.2. Podstawowe elementy elektroniczne	146
10.2.1. Półprzewodniki	146
10.2.2. Diody półprzewodnikowe	149
10.2.3. Diody prostownicze, dioda Zenera i inne typy diod półprzewodnikowych	151
10.2.4. Tranzystory bipolarne i unipolarne	152
10.2.5. Tyristory	155
10.2.6. Elementy optoelektroniczne	156
10.3. Układy elektroniczne	158
10.3.1. Zasilacze	159
10.3.2. Stabilizatory	162
10.3.3. Wzmacniacze	163
10.3.4. Generatory	166
10.3.5. Układy cyfrowe	167
10.4. Lampy oscyloskopowe i kineskopowe	170
10.5. Magnetyczny zapis sygnałów	171
10.6. Telefonia	173
10.7. Radiofonia	175

10.8. Telewizja	177
10.9. Komputery i informatyka	179
10.9.1. Budowa komputera	180
10.9.2. Urządzenia peryferyjne	183
10.9.3. Oprogramowanie komputerów	185
10.9.4. Sieci komputerowe. Internet	186
11. Miernictwo elektryczne	189
11.1. Wprowadzenie	189
11.2. Budowa i podział przyrządów pomiarowych	189
11.3. Wielkości charakteryzujące przyrząd pomiarowy	190
11.4. Ustroje pomiarowe przyrządów pomiarowych	192
11.5. Oscyloskopy	196
11.6. Pomiary wielkości elektrycznych	197
11.6.1. Pomiary napięcia	197
11.6.2. Pomiary prądu	198
11.6.3. Pomiary rezystancji	198
11.6.4. Pomiary mocy i energii elektrycznej	200
11.7. Pomiary wielkości nieelektrycznych	201
12. Automatyka	205
12.1. Rozwój automatyki	205
12.2. Podstawowe pojęcia automatyki	206
12.3. Sterowanie w układzie otwartym i zamkniętym. Sprężenie zwrotne	207
12.4. Klasyfikacja układów automatyki	210
12.5. Urządzenia automatyki	212
12.6. Robotyka	216